

Økonomiplan 2010 – 2013

Budsjett 2010

Framlegg for formannskap, tillitsvalgte og presse
SNK torsdag 5. november 2009

www.verdal.kommune.no

Visjon og mål

LIVSKVALITET OG VEKST.

- **Overordnede mål** er beskrevet i høringsdokumentet til kommuneplanens samfunnsdel, og er felles for Verdal og Levanger kommuner:
- Levanger og Verdal kommuner skal være
 - Bærekraftige og nyskapende samfunn som er attraktive for næringsliv, befolkning, arbeidskraft og eksterne samarbeidspartnere
 - Samfunn som med utgangspunkt i sin egenart utvikler mangfold og kulturrikdom
- Preget av engasjement, deltakelse, frivillighet og folkestyre
- Energiske, kreative og inkluderende
- Innbyggerfokuserte og kvalitetsbevisste
- Opptatt av helse og helsekonsekvenser av tiltak i alle sektorer
- Miljøperspektivet skal ha en sentral rolle i kommunenes arbeid
- **Verdigrunnlag og ledelsesfilosofi:**
- For å oppnå de overordnede målene, ønsker kommunene å bygge tillit og troverdighet
- gjennom: **Respekt, omsorg, likeverd, lojalitet, ærlighet, romslighet og etikk.**

www.verdal.kommune.no

Satsingsområder

- **Oppvekstmiljø**
Mål: Barn og unge opplever motivasjon og mestring.
Det er samsvar mellom arbeidslivets kompetansebehov, utdanningsinstitusjonenes tilbud og ungdommenes valg av utdanning.
- **Folkehelse**
Mål: En aktiv befolkning med god helse.
- **Omsorg for alle**
Mål: Tjenestetilbudet er trygt og forutsigbart samtidig som det er dimensjonert og strukturert i forhold til befolkningens sammensetning og behov.
Enhver har en meningsfylt hverdag ut fra egne forutsetninger.
- **Næringsutvikling**
Mål: Levanger og Verdal kommuner har et sterkt industrimiljø og et variert næringsliv med gode utviklingsmuligheter.
- **Kultur for alle**
Mål: Kunst, idrett og kultur har en viktig rolle i offentligheten.
Alle innbyggere har mulighet til kulturopplevelser og aktiv deltakelse i kulturlivet.
- **Fysiske omgivelser**
Mål: Bolyst er utviklet gjennom helhetlig, langsiktig og samordnet satsing på stedsutvikling.
- **Samfunnssikkerhet**
Mål: Beredskap og forebygging skaper trygghet hos befolkningen.

Hovedtrekk

Den foreliggende økonomiplan framstår som meget krevende med bakgrunn i de offensive mål som er satt mot utbygging av skolene i sentrum og i Vuku i planperioden.

God tjenesteproduksjon på stort sett alle områder.

Fortsatt misforhold mellom lønnsveksten og statens tildeling over skatt og rammetilskott.

Reduksjon i integreringstilskottet , kompensasjonstilskottet og momskompensasjon

Driftsfondet tømmes i 2010

Kommunen er sårbar med en stor andel sysselsatte i konkurranseutsatte næringer.

Finanskrisen ikke over for verftsindustrien.

De raske endringene i økonomiske rammevilkår kan fort endre kommunens økonomiske stabilitet. Eks. merinntektene 2009 p.g a større andel barn

www.verdal.kommune.no

Effektivisering og omstilling i Verdal kommune. Konklusjon av prosess 2008.

- *“Verdal kommunes driftsnivå skal reduseres med 25 mill. kroner fram mot 2011.*
- *Det etableres et prosjekt som skal vurdere alle muligheter som kan bidra til å gi en slik reduksjon, herunder*
- *Effektivisering gjennom omorganisering, strukturendringer, nye arbeidsprosesser, bruk av teknologi og tverrfaglig samarbeid.*
- *Forebyggende innsats som fram i tid vil gi økonomisk effekt.*
- *Reduksjon i aktivitetsnivå/kvalitet - kutt i enhetenes rammer.*
- *Gjennomgang av organiseringen av dagens struktur for virksomhetsområder.*
- *Økt eiendomsskatt og andre inntektsmuligheter.*

www.verdal.kommune.no

Lønnsvekst og deflator

For å forstå den økonomiske situasjonen som kommunene har, er det nyttig å se på forholdet mellom deflator og lønnsveksten i kommunene. Deflatoren er den prosentvise økningen i grunn for økning av frie inntekter til kommunen fra et år til neste. Deflatoren er en vektet kombinasjon av pris- og lønnsvekst.

For årene 2006-2008 er det i henhold til oversikten under, et betydelig gap mellom deflator og lønnsvekst.

År	2004	2005	2006	2007	2008	
Lønnsvekst	5,1	2,6	5,8	5,2	7,7	SSB
Deflator	3,3	2,5	3,6	4,4	6,2	TBU

Deflator og lønnsvekst er hentet fra hhv. teknisk beregningsutvalg og Statistisk sentralbyrå.

Verdal kommune	2005	2006	2007	2008
Nto. lønnsutgifter	337 376 408	360 086 225	394 119 933	436 551 268
Beregnet lønnsvekst 2006 jfr. SSB, 5,8 %		19 567 832		
Deflator (pris/lønnsstigning i rammen) 2006, 3,6 %		12 145 551		
Beregnet lønnsvekst 2007 jfr. SSB, 5,2 %			18 724 484	
Deflator (pris/lønnsstigning i rammen) 2007, 4,4 %			15 843 794	
Beregnet lønnsvekst 2008 jfr. SSB, 7,7 %				30 347 235
Deflator (pris/lønnsstigning i rammen) 2008, 6,2 %				24 435 436
Differanse		-7 422 281	-2 880 690	-5 911 799

Endringer i driften

Endringer fra 2009-nivå	2010	2011	2012	2013	2014
Endr. frie inntekter	32 893 000	36 625 698	40 386 390	44 175 288	47 992 603
Endr. Eiendomsskatt		7 100 000	7 100 000	7 100 000	7 100 000
Endr. komp.tilskudd	-2 352 000	-2 352 000	-2 302 000	-2 252 000	-2 252 000
Endr. moms	-6 000 000	-5 000 000	-6 000 000	-11 000 000	-14 000 000
Endr. fondsbruk	700 000	-6 700 000	-6 700 000	-6 700 000	-6 700 000
Endr. inntekter	25 241 000	29 673 698	32 484 390	31 323 288	32 140 603
Endr. låneomkostninger	2 452 988	-8 647 012	-16 247 012	-21 447 012	-21 647 012
Disp. til aktivitet	27 693 988	21 026 686	16 237 378	9 876 276	10 493 591
Lønns/prisstign. dagens nivå drift	-16 907 388	-16 907 388	-16 907 388	-16 907 388	-16 907 388
Avsatt lønnsoppgj. - buffer	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Resultat	8 786 600	2 119 297	-2 670 010	-9 031 112	-8 413 798
Ny aktivitet	-16 150 000	-14 450 000	-13 800 000	-12 950 000	-12 550 000
Spareiltak drift	7 363 400	10 950 000	17 170 000	17 270 000	18 170 000
Resultat etter omlegging	0	-1 380 703	699 990	-4 711 112	-2 793 798

www.verdal.kommune.no

Økonomiplan 2010-14	Regnskap 2008	Korr. budsjett 2009	BUDSJETT 2010	Økoplan 2011	Økoplan 2012	Økoplan 2013	Økoplan 2014
Alle tall i 2009 kr							
Skatt på inntekt og formue, inkl selsk.sk.	217 792 000	227 631 000	242 632 000	244 451 740	246 285 128	248 132 267	249 993 259
Rammetilskudd mv.	199 989 000	237 169 000	255 061 000	256 973 958	258 901 262	260 843 022	262 799 344
Sum skatt og rammetilskudd	417 781 000	464 800 000	497 693 000	501 425 698	505 186 390	508 975 288	512 792 603
Eiendomsskatt	15 170 000	15 900 000	15 900 000	23 000 000	23 000 000	23 000 000	23 000 000
Integreringstilskudd flyktninger	14 646 000	15 700 000	15 700 000	15 700 000	15 700 000	15 700 000	15 700 000
Kompensasjonstilskudd omsorgsboliger	4 690 000	4 786 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Kompensasjonstilskudd skoler	3 151 000	2 216 000	1 650 000	1 650 000	1 700 000	1 750 000	1 750 000
Momskompensasjon	8 685 000	14 000 000	8 000 000	9 000 000	8 000 000	3 000 000	0
Sum inntekter	464 123 000	517 402 000	541 943 000	553 775 698	556 586 390	555 425 288	556 242 603
Renteutgifter	22 107 000	27 852 988	23 400 000	31 500 000	36 100 000	38 300 000	38 500 000
Avdragsutgifter	17 281 000	19 000 000	21 000 000	24 000 000	27 000 000	30 000 000	30 000 000
Netto kapitalutgifter	39 388 000	46 852 988	44 400 000	55 500 000	63 100 000	68 300 000	68 500 000
Bruk av fond/overskudd	9 433 000	6 700 000	7 400 000	0	0	0	0
Ramme til fordeling	434 168 000	477 249 012	504 943 000	498 275 698	493 486 390	487 125 288	487 742 603
<i>Avsatt lønnsoppgjør 2008 + 2009</i>		400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
Støttefunksjoner	18 076 000	19 930 823	21 861 348	20 974 748	20 574 748	20 974 748	20 574 748
Framskr. aktivitet rådmannens stab		19 930 823	22 774 748	22 774 748	22 774 748	22 774 748	22 774 748
<i>Økte personforsikringer</i>			0	0	0	0	0
<i>Lærlinger</i>			0	0	0	0	0
<i>Økte pensjonsutgifter</i>			1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
<i>Seniortiltak</i>			600 000	0	0	0	0
<i>Valg</i>			-400 000	0	-400 000	0	-400 000
<i>Samhandling i organisasjonen, stillingsred.</i>			-2 713 400	-3 400 000	-3 400 000	-3 400 000	-3 400 000

Økonomiplan 2010-14	Regnskap	Korr. budsjett	BUDSJETT	Økoplan	Økoplan	Økoplan	Økoplan
Alle tall i 2009 kr	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oppvekst	170 918 000	190 035 828	200 330 903	197 630 903	191 780 903	190 830 903	190 430 903
Framskrevet aktivitet		190 035 828	194 630 903	194 630 903	194 630 903	194 630 903	194 630 903
<i>Helårsvirkn.økt timetall gr.skole høst 09</i>			2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
<i>Samordnet innsats 6-16 år</i>			0	0	0	0	0
<i>Stillingsøkn.barnevern - ikke funnet rom</i>			0	0	0	0	0
<i>SLT-koordinator, 30 % stilling</i>			0	0	0	0	0
<i>Matte/norsk kurs barnetrinnet, vår</i>			0	0	0	0	0
<i>Delingstimer/kontaktlærere u.trinn, vår</i>			0	0	0	0	0
<i>Ekstra parallell 8. trinn Verdalsøra u. Økte barnev. utg.-fosterheim/institusjon</i>			1 000 000	1 000 000	550 000		0
<i>8 t. leksehjelp 1.-4. klassetrinn</i>			?				
<i>Leieutgifter/kapasitetsmangel skoleutb.</i>			1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
<i>Forsterka barnehager - spes.pedagoger</i>			1 200 000				
<i>Omlagging spesialundervisning</i>			0	0	0	0	0
<i>Reduksjon spesialundervisning</i>			-1 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
<i>Strukturelle tiltak skole</i>					-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
<i>Endret struktur til 5 virksomhetsområder/ending av kretsgrenser</i>			-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
<i>Effekt forebygging på spesialunderv.</i>					-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000

Økonomiplan 2010-14	Regnskap	Korr. budsjett	BUDSJETT	Økoplan	Økoplan	Økoplan	Økoplan
Alle tall i 2009 kr	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Omsorg og velferd	182 761 000	203 947 268	214 813 836	213 863 836	213 693 836	213 743 836	213 743 836
Framskrevet aktivitet		203 947 268	211 988 836	211 988 836	211 988 836	211 988 836	211 988 836
<i>Økt lønn støttekontakter</i>			50 000	100 000	150 000	200 000	200 000
<i>Pleie i 5 private boliger, pers. over 18 år</i>			2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
<i>Barnebolig/BPA</i>			0	0	0	0	0
<i>Rehabiliteringsplanen</i>			50 000	50 000	150 000	150 000	150 000
<i>Transporttjeneste dagtilbud, 50 % st.</i>			200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
<i>Gjestepasientutgifter</i>			300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
<i>Overgrepsmottak</i>			130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
<i>Stillingsøkning - manglende stillinger hjemmetjenester/lønnsutvikling</i>			1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
<i>Endr. kriterier tilsk. ress.kr. brukere</i>			1 145 000	1 145 000	1 145 000	1 145 000	1 145 000
<i>Stillingsøkning helsesekretær</i>			0	0	-320 000	-320 000	-320 000
<i>Fjerning matpause</i>			-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000
<i>Tildelingsgruppe hjemmetjenester</i>			-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
<i>Effektivisering - økt bruk av data</i>			-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
<i>Tilretteleggingstilskudd sykmeldte</i>			-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
<i>Bedre koordinering omkring rus</i>			-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
<i>Reduserte utgifter legetjenester</i>				-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Økonomiplan 2010-14	Regnskap	Korr. budsjett	BUDSJETT	Økoplan	Økoplan	Økoplan	Økoplan
Alle tall i 2009 kr	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kultur	13 132 000	13 440 735	14 112 964	14 162 964	14 212 964	14 262 964	14 262 964
Framskrevet aktivitet	12 834 315	13 440 735	14 037 964	14 037 964	14 037 964	14 037 964	14 037 964
<i>Økt driftstilskudd SNK</i>			75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
<i>Økt driftstilsk. sentralidrettsanlegget</i>			0	0	0	0	0
<i>Kulturplanen</i>			0	50 000	100 000	150 000	150 000
<i>Besparelse tilsk. frivillighetsentralen</i>			0	0	0	0	0
Næring, landbruk og naturforvaltning	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
<i>Utviklingsprosjekter/egenandeler næring</i>			1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Anlegg, infrastruktur, samfunnsikkerhet og miljø	18 449 000	20 578 966	21 292 010	20 492 010	19 992 010	19 492 010	18 992 010
Framskrevet aktivitet Teknisk		15 064 716	15 512 332	15 512 332	15 512 332	15 512 332	15 512 332
Framskr.aktivitet Brann/beredskap		5 514 250	5 679 678	5 679 678	5 679 678	5 679 678	5 679 678
<i>Økte leieutgifter Fokusbygget</i>			0	0	0	0	0
<i>Økte strømudgifter</i>			300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
<i>Avsetn.fond/nedsetting avg. VAR</i>			0	-800 000	-1 300 000	-1 800 000	-2 300 000
<i>Brann inn i ISK</i>			-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Kirken	5 637 000	5 663 295	5 833 194	5 833 194	5 833 194	5 833 194	5 833 194
Fordelt ramme ISK	23 177 000	23 213 152	23 298 746	23 298 746	23 298 746	23 298 746	23 298 746

Økonomiplan 2010-14	Regnskap	Korr. budsjett	BUDSJETT	Økoplan	Økoplan	Økoplan	Økoplan
Alle tall i 2009 kr	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Resultat	2 018 000	0	0	-1 380 703	699 990	-4 711 112	-2 793 798
Tilrådd buffer 2 % av driftsinntekter							
Økt eiendomsskatt, flere tjenester i ISK og/eller strukturendringer				10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Resultat			0	8 619 297	10 699 990	5 288 888	7 206 202

Lånegjeld

Kommunens lånegjeld vil øke fra 665 mill. kr. i 2009 til 896 mill. kr. i 2013.

Dette vil utgjøre en økning fra 46.000 til 61.000 kroner pr. innbygger.

Oppsummering

Den økonomiske hovedutfordringen er i hovedsak knyttet til økte kapitalutgifter pga. skoleutbygginga.

Dette skjer samtidig som at dagens føring av momskompensasjon trappes ned ,og at driftsfondet tømmes.

For å balansere planen er det foreslått en rekke sparetiltak som det er knyttet betydelig risiko til.

En slik reduksjon er bare mulig gjennom stillingsreduksjon ved økt effektivisering, stukturendringer og økt samhandling ISK.

I tillegg må inntekspotensialet som ligger i eiendomsskatten utnyttes mer enn i dag.

www.verdal.kommune.no